

9 augusti 2022

Beslut om informationsskyldighet gällande RAI-bedömningsuppgifter

Institutet för hälsa och välfärd (THL) beslutar med stöd av 5, 5 c och 5 d § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd (668/2008) om informationsskyldigheten, på basis av vilken de finländska myndigheter som ordnar social- och hälsovård samt de organisationer som i Finland ordnar och producerar privata tjänster inom social- och hälsovård överläter med bedömningsverktyget RAI (RAI = Resident Assessment Instrument) de uppgifter som de samlar in till THL.

THL får uppgifterna avgiftsfritt samt utan att begränsas av sekretessbestämmelserna och andra begränsningar som gäller användningen av andra uppgifter inklusive identifieringsuppgifter för hanteringen av de uppgifter som föreskrivs i 2 § 1 mom. 1-3, 4 och 4 d punkten i lagen om Institutet för hälsa och välfärd.

Tidigare beslut

THL har inte fattat något tidigare beslut om informationsskyldigheten i RAI-bedömningsuppgifter.

Uppgifter som överläts och praxis vid överlåtelse

Med bedömningsverktyget RAI kan myndigheterna och organisationerna reda ut klienternas servicebehov och rikta tjänsterna rätt och enligt behov. THL behöver uppgifterna för att upprätthålla det nationella RAI-datalagret. Utifrån uppgifterna i datalagret producerar THL information om tjänster för äldre och personer med funktionsnedsättning samt om mentalvårdstjänster som stöd för ledning och utveckling.

Enligt 15 a § 1 mom. i lagen om stödjande av den äldre befolkningens funktionsförmåga och om social- och hälsovårdstjänster för äldre (980/2012) är kommunerna skyldiga att använda bedömningsverktyget RAI vid bedömningen av en äldre persons servicebehov och funktionsförmåga. Vårdsområdena ska börja använda bedömningsverktyget RAI senast då övergångsperioden avslutas den 1 april 2023. För de andra tjänsterna förutom äldreomsorgen är det frivilligt att använda bedömningsverktyget RAI men alla som använder bedömningsverktyget RAI är skyldiga att lämna uppgifter.

RAI-bedömningsuppgifterna ingår i rätten till information som föreskrivs i lagen om Institutet för hälsa och välfärd och är i enlighet med det som avses i lagen nödvändiga uppgifter om befolkningen som THL behöver för att sköta sina lagstadgade uppgifter. De uppgifter som överläts beskrivs i bilaga 1.

THL behöver identifierbara uppgifter så att de kan kopplas till andra uppgifter med hjälp av personbeteckningen. THL är personuppgiftsansvarig för de uppgifter som institutet tar emot med stöd av detta beslut. Det informationsinnehåll som ska överlätas är det som bestäms i bedömningsverktyget RAI (www.thl.fi/rai).

Uppgifterna sammanställs för THL som skilda dataöverföringar två gånger per år. När de strukturer som stöder enhetliga Kanta-tjänster för information om funktionsförmågan är i användning är avsikten att övergå från skilda dataöverföringar till att använda RAI-bedömningar som sparas i Kanta-tjänsterna. THL meddelar de uppgiftsskyldiga om detta i ett skilt meddelande.

9 augusti 2022

Grunderna och förfarandena vid behandling av personuppgifter

Lagstiftning

Informationsskyldigheten gäller sådana uppgifter som är nödvändiga för att THL ska kunna sköta sina lagstadgade uppgifter.

Beslutet grundar sig på lagen om Institutet för hälsa och välfärd och särskilt 2 § 1 mom. 1-3, 4 och 4 d § (lagstadgade uppgifter), 5 och 5 a-5 d § (rätt till information). De ovan nämnda lagstadgade uppgifterna för vilka uppgifterna som överläts enligt detta beslut används, definieras i lagen på följande sätt:

Institutet för hälsa och välfärd ska

- undersöka och följa upp befolkningens välfärd och hälsa, faktorer som påverkar dem och problem i anslutning till dem, förekomsten av problem och möjligheterna att förebygga dem samt utveckla och främja åtgärder för att främja välfärd och hälsa och minska problemen.
- undersöka, följa upp, utvärdera och utveckla social- och hälsovårdens verksamhet samt ge expertstöd för att genomföra politik, verksamhetssätt och praxis som främjar välfärd och hälsa.
- bedriva forskning inom området.
- *upprätthålla filer och register inom branschen samt sörja för kunskapsbasen inom sitt uppgiftsområde och utnyttjandet av den.*
- *upprätthålla kvalitetsregister för branschen.*

THL är också en sådan statistikmyndighet som avses i statistiklagen (280/2004). Statistikmyndighetsuppgiften föreskrivs i 2 § 1 mom. punkt 4 c och 5 h § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd, enligt vars 3 mom. THL får använda de uppgifter som THL fått med stöd av 5 § även för statistiska myndighetsuppgifter.

Bestämmelser om vissa uppgifter finns förutom i lagen om Institutet för hälsa och välfärd även i speciallagstiftningen, såsom 25, 34, 36 och 51 § i lagen om smittsamma sjukdomar (1227/2016), där det föreskrivs om vaccinationernas effektivitet och säkerhet samt om uppgifter i anslutning till smittsamma sjukdomar, deras spridning och förebyggande av skador som dessa orsakar människor och samhället.

I beslutet beaktas dataskyddsförordningen (2016/679) och informationshanteringslagen (906/2019).

Registerverksamhet

I dataskyddsmeddelandena för de register inom social- och hälsovården som upprätthålls av THL, beskrivs i enlighet med dataskyddsförordningen bland annat den lagstiftning som registret omfattas av, syftet med registret samt registrets datainnehåll och informationskällor.

Användning i forskning

Vid THL tillämpas för forskningsetik och utvärdering av den i första hand förutom lagstiftningen i frågan även forskningsetiska delegationens (TENK) anvisningar samt institutets arbetsordning, anvisningar om god forskningssed samt övriga interna föreskrifter och anvisningar. I arbetet vid THL tillämpas institutets etiska anvisningar. Forskningsplanerna utvärderas enligt vetenskapsområdesspecifika etiska praxis.

9 augusti 2022

Ändringar i informationsskyldigheten

THL kan medan beslutet är i kraft ge närmare anvisningar om vilka uppgifter som ska överlämnas och om överlämnelsesättet samt om andra frågor som gäller tillämpningen av informationsskyldigheten. Om det sker betydande förändringar i datainnehållet eller datainsamlingen utvidgas, fattar THL ett nytt beslut om ändringen efter att ha förhandlat med uppgiftslämnarna eller de instanser som representerar dem.

Skyldighet att förhandla och höra

Enligt 5 d § i lagen om Institutet för hälsa och välfärd förutsätter ny datainsamling eller betydande ändring av informationsinnehållet i de uppgifter som redan samlas in eller utvidgning av datainsamlingen i samråd med organisationer eller organisationer som företräder uppgiftslämnare samt hörande av dataombudsmannen innan beslut fattas.

THL har förhandlat med representanter för användare av bedömningsverktyget RAI om den här insamlingen av uppgifter i april-maj 2022.

Dataombudsmannen har hörts och Dataombudsmannens byrå har på basis av utkastet till beslut gett ett utlåtande 14 juni 2022 (Dnro 4967/96/2022).

Omprövning

Omprövning av detta beslut får begäras på det sätt som föreskrivs i förvaltningslagen. Utöver de informationsskyldiga har dataombudsmannen med stöd av 5 § 3 mom. i lagen om Institutet för hälsa och välfärd rätt att begära omprövning. Anvisning om begäran om omprövning finns i bilaga 2 till beslutet.

Helsingfors 9 augusti 2022

Sirpa Soini
direktör för informationstjänster

Anu Niemi
enhetschef

FÖR MER INFORMATION

Mer information om beslutet ges av

- i frågor som gäller bedömningsverktyget RAI registeransvarig Janne Asikainen, tfn. 029 524 7542, e-post janne.asikainen@thl.fi
- i administrativa ärenden teamchef Toni Suutari, tfn. 029 524 7002, e-post toni.suutari@thl.fi

BESLUT OM OFFENTLIG DELGIVNING

Delgivning av detta beslut sker som offentlig delgivning. Dokumentet hålls tillgängligt för alla vid Institutet för hälsa och välfärd fram till den 23 september 2022. Framläggandet av beslutet meddelas i det allmänna datanätet på Institutet för hälsa och välfärds webbplats www.thl.fi. Delfåendet av detta beslut anses ha skett den sjunde dagen efter att ovan nämnda anmälan har publicerats på Institutet för hälsa och välfärds webbplats.

9 augusti 2022

FÖR KÄNNEDOM

Dataombudsmannen

BILAGOR

- 1) Uppgifter som ska överläts
- 2) Anvisning om begäran om omprövning